

ZAKON

O OBJAVLJIVANJU ZAKONA I DRUGIH PROPISA I AKATA

I. UVODNA ODREDBA

Član 1.

Republičko službeno glasilo je „Službeni glasnik Republike Srbije” (u daljem tekstu: Službeni glasnik).

Izdavanje Službenog glasnika je delatnost od opšteg interesa, koju obavlja javno preduzeće čiji je osnivač Republika Srbija (u daljem tekstu: javno preduzeće).

II. OBJAVLJIVANJE U SLUŽBENOM GLASNIKU

1. Akti čije je objavljivanje u Službenom glasniku obavezno

Član 2.

U Službenom glasniku se, u skladu sa ovim zakonom, obavezno objavljuju: akti Narodne skupštine, međunarodni sporazumi, akti predsednika Republike, akti Vlade, akti ministarstava i posebnih organizacija, akti Ustavnog suda, akti Visokog saveta sudstva, akti Državnog veća tužilaca, akti sudova i javnih tužilaštava, akti drugih republičkih organa, akti Narodne banke Srbije, presude Evropskog suda za ljudska prava, odluke ugovornih tela Ujedinjenih nacija za zaštitu ljudskih prava, propisi koje donose imaoci javnih ovlašćenja, drugi akti za koje je to određeno zakonom, prečišćeni tekstovi i ispravke akata.

Akti Narodne skupštine

Član 3.

U Službenom glasniku se objavljuju: Ustav Republike Srbije, ustavni amandmani, ustavni zakoni za sprovođenje Ustava Republike Srbije, ustavni zakoni za sprovođenje promene Ustava Republike Srbije, zakoni, drugi propisi i opšti akti Narodne skupštine.

U Službenom glasniku se objavljuju i drugi akti Narodne skupštine za koje je to određeno posebnim zakonom ili za koje Narodna skupština odluči da se objave u Službenom glasniku.

O objavljivanju akata Narodne skupštine u Službenom glasniku stara se Služba Narodne skupštine.

Međunarodni sporazumi

Član 4.

U Službenom glasniku se objavljuju potvrđeni međunarodni ugovori.

O objavljivanju potvrđenih međunarodnih ugovora stara se Služba Narodne skupštine.

U Službenom glasniku se objavljuju i drugi međunarodni sporazumi i akti za koje je to određeno u skladu sa posebnim zakonom.

O objavljivanju drugih međunarodnih sporazuma i akata stara se ministarstvo nadležno za spoljne poslove, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Akti predsednika Republike

Član 5.

U Službenom glasniku se objavljuju ukazi o proglašenju zakona i ukazi o dodeli odlikovanja.

U Službenom glasniku se objavljuju i drugi akti predsednika Republike za koje je to određeno posebnim zakonom ili za koje predsednik Republike odluči da se objave u Službenom glasniku.

O objavljivanju akata predsednika Republike u Službenom glasniku stara se njegova nadležna služba.

Akti Vlade

Član 6.

U Službenom glasniku se objavljuju uredbe i drugi opšti akti Vlade.

U Službenom glasniku se objavljuju i drugi akti Vlade za koje je to određeno posebnim zakonom ili za koje Vlada odluči da se objave u Službenom glasniku i akti predsednika Vlade, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

O objavljivanju akata Vlade u Službenom glasniku stara se Republički sekretarijat za zakonodavstvo (u daljem tekstu: Sekretarijat).

Akti ministarstava i posebnih organizacija

Član 7.

U Službenom glasniku se objavljuju propisi koje donose ministarstva i posebne organizacije (pravilnici, naredbe i uputstva).

U Službenom glasniku se objavljuju i drugi akti ministarstava i posebnih organizacija za koje je to određeno posebnim zakonom.

O objavljivanju akata ministarstava i posebnih organizacija u Službenom glasniku stara se Sekretarijat.

Akti Ustavnog suda

Član 8.

U Službenom glasniku se objavljuju odluke i drugi akti Ustavnog suda u skladu sa posebnim zakonom.

O objavljivanju akata Ustavnog suda u Službenom glasniku stara se njegova nadležna služba.

Akti Visokog saveta sudstva, Državnog veća tužilaca, sudova i javnih tužilaštava

Član 9.

U Službenom glasniku se objavljuju opšti akti Visokog saveta sudstva, Državnog veća tužilaca i Vrhovnog kasacionog suda.

U Službenom glasniku se objavljuju i drugi akti Visokog saveta sudstva, Državnog veća tužilaca, sudova i javnih tužilaštava za koje je to određeno posebnim zakonom.

O objavljivanju akata Visokog saveta sudstva, Državnog veća tužilaca, sudova i javnih tužilaštava u Službenom glasniku staraju se organi koji su ih doneli ili njihove službe.

Akti Narodne banke Srbije

Član 10.

U Službenom glasniku se objavljuju opšti i drugi akti Narodne banke Srbije u skladu sa posebnim zakonom.

O objavljivanju akata Narodne banke Srbije u Službenom glasniku stara se Narodna banka Srbije.

Presude Evropskog suda za ljudska prava i odluke ugovornih tela Ujedinjenih nacija za zaštitu ljudskih prava

Član 11.

U Službenom glasniku se objavljuju presude Evropskog suda za ljudska prava koje se odnose na Republiku Srbiju i odluke ugovornih tela Ujedinjenih nacija za zaštitu ljudskih prava koje se odnose na Republiku Srbiju.

O objavljivanju presuda Evropskog suda za ljudska prava u Službenom glasniku stara se organ nadležan za zastupanje Republike Srbije pred Evropskim sudom za ljudska prava.

O objavljivanju odluka ugovornih tela Ujedinjenih nacija za zaštitu ljudskih prava u Službenom glasniku stara se ministarstvo nadležno za poslove zaštite ljudskih prava.

Propisi imalaca javnih ovlašćenja

Član 12.

U Službenom glasniku se objavljuju propisi koje imaoi javnih ovlašćenja donose u vršenju javnih ovlašćenja.

O objavljivanju propisa imalaca javnih ovlašćenja u Službenom glasniku staraju se njihovi donosioci, osim ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Ostali akti

Član 13.

U Službenom glasniku se obavezno objavljuju i drugi opšti akti republičkih organa, kao i ostali akti za koje je to određeno posebnim zakonom.

O objavljivanju tih akata u Službenom glasniku staraju se njihovi donosioci, osim ako ovim ili posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Prečišćeni tekstovi

Član 14.

U Službenom glasniku se objavljuju prečišćeni tekstovi zakona.

U Službenom glasniku se objavljuju prečišćeni tekstovi i drugih propisa za koje je ovim ili posebnim zakonom određeno da se objavljuju u Službenom glasniku.

O objavljivanju prečišćenog teksta zakona i drugih propisa u Službenom glasniku stara se organ, organizacija, odnosno služba koja se stara o objavljivanju akta čiji se prečišćen tekst utvrđuje.

Ispravke akata

Član 15.

U Službenom glasniku se objavljuju ispravke zakona.

U Službenom glasniku se objavljuju ispravke i drugih propisa i akata za koje je ovim ili posebnim zakonom određeno da se objavljuju u Službenom glasniku.

O objavljivanju ispravke akta u Službenom glasniku stara se organ, organizacija, odnosno služba koja se stara o objavljivanju akta čija se ispravka daje.

Oslobađanje od plaćanja naknade za obavezno objavljivanje u Službenom glasniku

Član 16.

Organi, organizacije, odnosno službe koji se staraju o objavljivanju akata u Službenom glasniku ne plaćaju naknadu za objavljivanje zakona, drugih propisa i akata koji se obavezno objavljuju u Službenom glasniku, osim ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

2. Akti čije objavljivanje u Službenom glasniku nije obavezno

Član 17.

Akti organa, pravnih i fizičkih lica čije objavljivanje u Službenom glasniku nije obavezno mogu, uz naknadu, da se objavljuju u Službenom glasniku.

U Službenom glasniku mogu, uz naknadu, da se objavljuju i javni konkursi, oglasi, javni pozivi i druga obaveštenja organa, pravnih i fizičkih lica.

Visina naknade za objavljivanje određuje se aktom javnog preduzeća, na koji saglasnost daje Vlada.

3. Izdanja Službenog glasnika

Član 18.

Službeni glasnik ima osnovno izdanje i posebna izdanja.

Osnovno izdanje Službenog glasnika je „Službeni glasnik Republike Srbije”.

Posebna izdanja Službenog glasnika su: „Službeni glasnik Republike Srbije – Međunarodni ugovori” i „Službeni glasnik Republike Srbije – Prosvetni glasnik”.

Član 19.

U osnovnom izdanju Službenog glasnika objavljuju se akti koji se ne objavljuju u posebnim izdanjima Službenog glasnika.

U „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori” objavljuju se potvrđeni međunarodni ugovori i drugi međunarodni sporazumi i akti za koje je to određeno u skladu sa posebnim zakonom.

U „Službenom glasniku Republike Srbije – Prosvetnom glasniku” objavljuju se republički propisi kojima se uređuju nastavni planovi i programi obrazovanja, prostor,

oprema i nastavna sredstva, program pripravničkog staža i programi usavršavanja i osposobljavanja nastavnika i saradnika u osnovnim i srednjim školama, kao i drugi akti za koje je posebnim zakonom određeno da se objavljuju u „Službenom glasniku Republike Srbije – Prosvetnom glasniku”.

III. NAČIN OBJAVLJIVANJA ZAKONA I DRUGIH PROPISA I AKATA

Objavljivanje u izvornom tekstu

Član 20.

Zakoni, drugi propisi i akti objavljuju se u tekstu koji je utvrdio njihov donosilac, na osnovu naloga organa, organizacija, odnosno službi koji se staraju o njihovom objavljivanju.

Nalog za objavljivanje izdaje se javnom preduzeću.

Zakoni, drugi propisi i akti po pravilu se objavljuju u prvom narednom broju Službenog glasnika, ako su propisno dostavljeni na objavljivanje.

Nadležnost Sekretarijata

Član 21.

Kad Sekretarijat smatra da propis ministarstva ili posebne organizacije nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Srbije, zakonom ili drugim opštim aktom Narodne skupštine ili propisom Vlade, pre objavljivanja tog propisa ukazuje ministarstvu, odnosno posebnoj organizaciji koja mu je dostavila propis, na tu nesaglasnost.

Ukoliko ministarstvo ili posebna organizacija ostane pri stavu da se propis objavi, Sekretarijat o tome obaveštava Vladu i predlaže joj da preduzme mere za koje je ovlašćena.

Ispravka zakona i drugih propisa i akata

Član 22.

Organi, organizacije, odnosno službe koji se staraju o objavljivanju akata u Službenom glasniku dužni su da, odmah po objavljivanju akata o čijem se objavljivanju staraju, utvrde da li su ti akti objavljeni u izvornom tekstu i ako utvrde da tekst objavljen u Službenom glasniku ne odgovara izvornom tekstu, pripreme ispravku i dostave je na objavljivanje.

Ministarstva, odnosno posebne organizacije koji su bili donosioci akata ili predlagači akata Vlade dužni su da, odmah po objavljivanju akata čiji su bili donosioci ili akata Vlade čiji su bili predlagači, utvrde da li su ti akti objavljeni u izvornom tekstu i ako utvrde da tekst objavljen u Službenom glasniku ne odgovara izvornom tekstu, o tome obaveste Sekretarijat, koji priprema ispravku i dostavlja je na objavljivanje.

IV. IZDAVANJE I UREĐIVANJE SLUŽBENOG GLASNIKA

Uređivanje Službenog glasnika

Član 23.

O redosledu i načinu objavljivanja zakona, drugih propisa i akata, kao i o drugim pitanjima vezanim za uređivanje Službenog glasnika stara se javno preduzeće.

Izdavanje Službenog glasnika za vreme ratnog stanja

Član 24.

Organizaciju i način izdavanja Službenog glasnika za vreme ratnog stanja uređuje Vlada.

Sastav nadzornog odbora javnog preduzeća

Član 25.

Nadzorni odbor javnog preduzeća ima pet članova, koje imenuje Vlada.

Jedan član nadzornog odbora javnog preduzeća imenuje se iz reda zaposlenih u javnom preduzeću, jedan član nadzornog odbora javnog preduzeća mora biti nezavisan član nadzornog odbora javnog preduzeća, a tri člana nadzornog odbora javnog preduzeća imenuju se iz reda funkcionera ili državnih službenika na položaju, i to po jedan iz ministarstva nadležnog za poslove državne uprave, iz Generalnog sekretarijata Vlade, odnosno iz Sekretarijata.

Članovi nadzornog odbora javnog preduzeća koji su imenovani iz reda funkcionera ili državnih službenika na položaju dužni su da pored svoje funkcije vrše i funkciju člana nadzornog odbora javnog preduzeća.

Elektronski i štampani oblik Službenog glasnika

Član 26.

Osnovno i posebna izdanja Službenog glasnika izdaju se u štampanom obliku i u elektronskom obliku u RDF i HTML formatu.

Štampani oblik Službenog glasnika i elektronski oblik Službenog glasnika u RDF formatu su zvanična izdanja.

Odnos štampanog i elektronskog oblika

Član 27.

Dan izdavanja određenog broja Službenog glasnika jeste datum koji je označen na elektronskom i štampanom obliku.

Elektronski i štampani oblik Službenog glasnika moraju imati isti datum i moraju biti sadržinski usaglašeni.

V. PRAVNO-INFORMACIONI SISTEM REPUBLIKE SRBIJE

Uspostavljanje Pravno-informacionog sistema Republike Srbije

Član 28.

Uspostavlja se Pravno-informacioni sistem Republike Srbije (u daljem tekstu: Pravno-informacioni sistem) kao zbirka podataka u elektronskom obliku koja sadrži: elektronski oblik Službenog glasnika, arhivu službenih glasila, bazu koja sadrži registar i tekstove važećih propisa i drugih akata Republike Srbije objavljenih u Službenom glasniku, bazu koja sadrži sudsku praksu, druge podatke o pravnom sistemu Republike Srbije i vezu sa pravnim aktima Evropske unije.

Pravno-informacioni sistem objavljuje se na internet stranama javnog preduzeća.

Pristup Pravno-informacionom sistemu

Član 29.

U bazi koja sadrži registar i tekstove važećih propisa i drugih akata Republike Srbije objavljenih u Službenom glasniku svim korisnicima interneta dostupni su bez naknade: nezvanično prečišćeni tekstovi propisa, originalna službena glasila u PDF formatu u kojima su objavljeni osnovni tekstovi propisa i službena glasila u kojima su objavljene njihove izmene i dopune.

Za pristup ostalim podacima koje sadrži Pravno-informacioni sistem plaća se naknada čija se visina određuje aktom javnog preduzeća, na koji saglasnost daje Vlada.

Vođenje Pravno-informacionog sistema

Član 30.

Pravno-informacioni sistem vodi javno preduzeće.

Vođenje Pravno-informacionog sistema je delatnost od opšteg interesa.

Svi državni organi i državne i druge organizacije dužni su da pruže podatke i dokumentaciju potrebnu za vođenje Pravno-informacionog sistema.

Odbor urednika Pravno-informacionog sistema

Član 31.

Pravno-informacioni sistem ima Odbor urednika Pravno-informacionog sistema.

Odbor urednika Pravno-informacionog sistema usmerava i nadzire razvoj Pravno-informacionog sistema i prati da li državni organi i državne i druge organizacije blagovremeno pružaju podatke i dokumentaciju potrebnu za vođenje Pravno-informacionog sistema.

U Odbor urednika Pravno-informacionog sistema imenuju se lica iz reda funkcionera i državnih službenika u državnim organima, zaposlenih u javnom preduzeću i stručnjaka iz oblasti prava i informatike.

Predsednika i članove Odbora urednika Pravno-informacionog sistema imenuje Vlada na predlog Sekretarijata.

Donošenje propisa o Pravno-informacionom sistemu

Član 32.

Vlada bliže propisuje način na koji se uspostavlja i vodi Pravno-informacioni sistem.

Propisom o uspostavljanju i vođenju Pravno-informacionog sistema posebno se uređuje: bliža sadržina Pravno-informacionog sistema, upravljanje podacima i dokumentacijom, razmena i dostavljanje podataka i dokumentacije, pristup tom sistemu i način njegovog korišćenja.

VI. OBEZBEĐIVANJE DELA SREDSTAVA ZA OBAVEZNO OBJAVLJIVANJE U SLUŽBENOM GLASNIKU I ZA VOĐENJE PRAVNO-INFORMACIONOG SISTEMA

Član 33.

Za objavljivanje zakona, drugih propisa i akata koji se obavezno objavljuju u Službenom glasniku, kao i za vođenje Pravno-informacionog sistema, javnom preduzeću se obezbeđuje deo potrebnih sredstava u budžetu Republike Srbije, u visini koja se za svaku godinu određuje zakonom o budžetu Republike Srbije u okviru razdela ministarstva nadležnog za poslove državne uprave.

Iznos sredstava koja se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije određuje se na osnovu prosečnih cena uporedivih usluga na tržištu.

Pod uporedivim uslugama na tržištu smatraju se:

- 1) usluge pripreme za štampu i štampe;
- 2) usluge uređivanja i ažuriranja elektronske baze propisa.

VII. POSEBNI NAČINI OBJAVLJIVANJA

Član 34.

Ukazi i drugi akti predsednika Republike, propisi i drugi akti Vlade i ministra nadležnog za odbranu koji se odnose na Vojsku Srbije objavljuju se u „Službenom vojnom listu”, o čijem se izdavanju stara ministarstvo nadležno za odbranu.

Opšti akti privrednih društava, ustanova i drugih organizacija objavljuju se na način koji odrede te organizacije.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje propisa Vlade

Član 35.

Propis o uspostavljanju i vođenju Pravno-informacionog sistema Vlada će doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 36.

Javno preduzeće „Službeni glasnik” osnovano Zakonom o objavljivanju zakona i drugih propisa i opštih akata i o izdavanju „Službenog glasnika Republike Srbije” („Službeni glasnik RS”, broj 72/91, „Službeni list SRJ”, broj 11/93-SUS i „Službeni glasnik RS”, broj 30/10) nastavlja da posluje u skladu sa Odlukom o usklađivanju poslovanja Javnog preduzeća „Službeni glasnik” Beograd sa Zakonom

o javnim preduzećima, koju je Vlada donela pod br. 023-2140/2013, od 14. marta 2013. godine.

Početak izdavanja elektronskog oblika Službenog glasnika

Član 37.

Elektronski oblik Službenog glasnika postaje zvanično izdanje Službenog glasnika od 1. januara 2014. godine.

Prestanak važenja ranijeg zakona

Član 38.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o objavljivanju zakona i drugih propisa i opštih akata i o izdavanju „Službenog glasnika Republike Srbije” („Službeni glasnik RS”, broj 72/91, „Službeni list SRJ”, broj 11/93-SUS i „Službeni glasnik RS”, broj 30/10).

Stupanje na snagu ovog zakona

Član 39.

Ovaj zakon stupa na snagu 1. juna 2013. godine, osim odredaba čl. 28, 29, 30, 31. i 33. koje stupaju na snagu 1. januara 2014. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 16. i 17. Ustava Republike Srbije, kojima je predviđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje organizaciju, nadležnost i rad republičkih organa i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu sa Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Važeći Zakon o objavljivanju zakona i drugih propisa i opštih akata i o izdavanju „Službenog glasnika Republike Srbije” donet je 1991. godine. Nakon što je Republika Srbija postala pravni sledbenik državne zajednice Srbija i Crna Gora i nakon donošenja Ustava Republike Srbije iz 2006. godine osnovni tekst navedenog zakona usklađen je sa Ustavom Republike Srbije.

Međutim, potreba za daljom afirmacijom i ostvarivanjem Ustavom zajamčenog prava na obaveštenost (član 51. Ustava) i potreba za korišćenjem savremenih informacionih tehnologija i elektronskih sredstava komunikacije nameću uspostavljanje novog, savremenijeg načina objavljivanja zakona, drugih propisa i akata u službenom glasilu Republike Srbije.

Od 1991. godine, kada je donet osnovni tekst Zakona o objavljivanju zakona i drugih propisa i opštih akata i o izdavanju „Službenog glasnika Republike Srbije”, usvojeni su brojni republički propisi koji se odnose na pravni položaj privrednih društava, javnih preduzeća, imalaca javnih ovlašćenja, javnu svojinu, javne nabavke i dr., što je uslovalo da se pristupi donošenju novog zakona kojim bi delatnost objavljivanja zakona, drugih propisa i akata bila uređena na sistemski način, u skladu sa svim važećim republičkim propisima, kao i strateškim opredeljenjima države u oblastima regulatorne reforme i informatizacije društva.

U skladu sa navedenim, cilj donošenja ovog zakona jeste uspostavljanje ekonomičnog i delotvornog sistema u kojem će se, smanjenjem ili ukidanjem troškova za korisnike, uz korišćenje savremenih informacionih tehnologija, unaprediti dostupnost pre svega zakona i podzakonskih opštih akata svim organima, organizacijama, službama, ustanovama, pravnim i fizičkim licima.

Ostvarenje navedenog cilja nije moguće bez donošenja ovog zakona – budući da njime predviđene novine u pravnom sistemu: pitanja utvrđivanja elektronskog oblika republičkog službenog glasila, uspostavljanja Pravno-informacionog sistema Republike Srbije, korišćenja baza akata, podataka i informacija iz navedenog sistema (sa mogućnošću korišćenja bez plaćanja naknade ili uz obavezu njenog plaćanja u iznosu koji se utvrdi saglasno zakonu), kao i delimičnog finansiranja obavljanja delatnosti od opšteg interesa iz sredstava budžeta – moraju biti zakonom uređena.

Stoga su predloženim zakonom detaljno razrađene ustavne odredbe o objavljivanju zakona i drugih opštih akata, kojima je utvrđeno da se zakoni i svi drugi opšti akti objavljuju pre stupanja na snagu, a da se Ustav, zakoni i podzakonski opšti akti Republike Srbije objavljuju u republičkom službenom glasilu. Takođe je propisano i da se opšti akti privrednih društava, ustanova i drugih organizacija objavljuju na način koji odrede te organizacije. Delatnosti izdavanja Službenog glasnika Republike Srbije i vođenja Pravno-informacionog sistema utvrđene su kao delatnosti od opšteg interesa i utvrđeni su posebni mehanizmi za zaštitu i ostvarivanje opšteg interesa, pri čemu te delatnosti obavlja javno preduzeće.

U tom smislu, ovim zakonom je detaljno uređeno obavezno objavljivanje zakona, drugih propisa i akata (akata Narodne skupštine, međunarodnih sporazuma, akata predsednika Republike, Vlade, ministarstava i posebnih organizacija, Ustavnog suda, Visokog saveta sudstva, Državnog veća tužilaca, sudova i javnih tužilaštava, Narodne banke Srbije, presuda Evropskog suda za ljudska prava, odluka ugovornih tela Ujedinjenih nacija za zaštitu ljudskih prava, imalaca javnih ovlašćenja i ostalih akata za koje je to predviđeno posebnim zakonom), a utvrđena je i mogućnost objavljivanja u Službenom glasniku i drugih akata organa, pravnih i fizičkih lica, kao i javnih konkursa, oglasa, javnih poziva i drugih obaveštenja organa, pravnih i fizičkih lica uz naknadu.

Jedna od najznačajnijih novina koja se predviđa ovim zakonom jeste uspostavljanje, pored štampanog izdanja, i elektronskog izdanja Službenog glasnika, u PDF i HTML formatu, i utvrđivanje da su njegova zvanična izdanja štampano izdanje i elektronsko izdanje u PDF formatu. Korišćenje elektronskog izdanja Službenog glasnika obezbediće lakši pristup i veću dostupnost samog Službenog glasnika državnim organima, privrednim i drugim subjektima i građanima i smanjiti troškove njegovog korišćenja.

Iz istih razloga, predviđa se i uspostavljanje Pravno-informacionog sistema Republike Srbije, koji bi prema predviđenim rešenjima predstavljao zbirku pravno relevantnih podataka u elektronskom obliku. Pravno-informacioni sistem nalazio bi se na internet stranama izdavača Službenog glasnika i na taj način bi u najvećoj mogućoj meri bio dostupan državnim organima, privrednim i drugim subjektima i građanima.

Prilikom izrade zakona analizirana su rešenja u zemljama članicama Evropske unije koje su svojim zakonodavnim rešenjima obezbedile korisnicima interneta besplatan pristup propisima i utvrdile načine finansiranja institucija kojima je povereno vođenje ovakvih sistema. Delatnost objavljivanja propisa koji su besplatno dostupni korisnicima interneta, po pravilu, poverena je izdavaču službenih glasila. Elektronska izdanja službenih glasila, jedino ili zajedno sa štampanim izdanjem službenog glasila, u najvećem broju zemalja utvrđena su kao zvanična izdanja.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uvodnom odredbom ovog zakona (član 1), bez preuzimanja odredaba iz člana 196. Ustava Republike Srbije, vrši se razrada tih ustavnih rešenja i utvrđuje se da je „Službeni glasnik Republike Srbije” republičko službeno glasilo (u kojem se, saglasno ustavnoj obavezi, objavljuju Ustav, zakoni i podzakonski opšti akti republičkih organa i organizacija i imalaca javnih ovlašćenja koji obavljaju poslove iz nadležnosti Republike Srbije). Pored toga, polazeći od zakona kojim su uređena javna preduzeća, dovedeni su u vezu odgovarajuća oblast, konkretno i napred utvrđeno službeno glasilo i javno preduzeće koje u okviru svoje delatnosti obavlja i delatnost izdavanja službenog glasila i utvrđeno je da je ta delatnost od opšteg interesa. S tim u vezi, a imajući u vidu to da je ovim zakonom predviđeno da se službeno glasilo izdaje i u elektronskom obliku (član 26. stav 1) i da Pravno-informacioni sistem sadrži elektronski oblik Službenog glasnika (član 28. stav 1), poslovi vođenja tog sistema, takođe su, članom 30. stav 2. ovog zakona, utvrđeni kao delatnost od opšteg interesa.

Glavom II ovog zakona – „Objavljivanje u Službenom glasniku” (čl. 2–19) uređena su pitanja obaveznog objavljivanja akata u Službenom glasniku (čl. 2–16), objavljivanja akata za koje ta obaveza nije utvrđena (član 17) i vrste izdanja Službenog glasnika (čl. 18. i 19).

Prilikom uređivanja obaveznog objavljivanja akata u Službenom glasniku utvrđene su vrste akata čija obaveznost objavljivanja proizlazi iz ustavnih i zakonskih rešenja, i to tako što su u odgovarajućim članovima grupisane odredbe koje se odnose na pojedine državne organe i organizacije, kao donosiocce akta (čl. 3–10), vrstu akata koje oni donose saglasno svojim nadležnostima i što je utvrđeno ko se stara o njihovom objavljivanju. Specifičnosti koje su zahtevale odstupanje od ovakvog pristupa uređivanja sadržane su u članu 4. ovog zakona, i to u odnosu na činjenicu da akte koji imaju karakter međunarodnog sporazuma zaključuju različiti organi, činjenicu da se njihovo utvrđivanje i obaveznost primene obezbeđuje u različitim postupcima i činjenicu da se o poslovima u vezi sa tim aktima, saglasno zakonom utvrđenim nadležnostima, staraju različiti organi. Takođe, izvesno odstupanje – u članu 12. ovog zakona – koje podrazumeva utvrđivanje odredbe načelnog karaktera, odnosno odredbe kojom se ovim zakonom ne preciziraju vrste akata (za čime i nema potrebe budući da imaoci javnih ovlašćenja u obavljanju poverenih poslova imaju isti položaj i donose iste akte kao i organi državne uprave) ni organi koji se staraju o objavljivanju (budući da su oni različiti u zavisnosti od unutrašnjeg uređenja imaoca javnog ovlašćenja), bilo je nužno i u vezi sa uređivanjem obaveznosti objavljivanja propisa imalaca javnih ovlašćenja. U ovom delu, polazeći od uticaja na sadržinu akata koji se obavezno objavljuju, posebno je uređeno i pitanje u vezi sa objavljivanjem prečišćenog teksta tih akata (član 14. ovog zakona) – i to tako što je predviđeno da se o objavljivanju prečišćenog teksta stara organ, organizacija, odnosno služba koja se stara o objavljivanju akta čiji se prečišćen tekst utvrđuje, kao i pitanje u vezi sa objavljivanjem ispravke akta (član 15. ovog zakona) – i to tako što je odgovornost da se stara o objavljivanju ispravke utvrđena za organ, organizaciju ili službu za koju je utvrđeno da se stara i o objavljivanju akta čija se ispravka daje. Pitanje načina utvrđivanja potrebe i postupanja u vezi sa neophodnošću ispravke objavljenog akta uređeno je, takođe, i u Glavi III, u kojoj se uređuju pitanja u vezi sa načinom objavljivanja (član 22. ovog zakona). U čl. 18. i 19. ovog zakona, saglasno potrebi, pa i tradiciji postojanja, predviđa se da službeno glasilo, odnosno Službeni glasnik ima osnovno i posebna izdanja – i to jedno izdanje čija se sadržina vezuje za posebnu oblast (međunarodna saradnja) i posebnu vrstu akata (međunarodne ugovore), i drugo izdanje, čija se sadržina vezuje za posebne korisnike u odgovarajućoj oblasti (prosveta, odnosno obrazovanje) i sadržinu akata koji se objavljuju, a koji, po pravilu, sadrže stručna pitanja u vezi sa programima, kadrovima i opremom i sredstvima koja su od uticaja na kvalitet obrazovanja.

Glavom III ovog zakona – „Način objavljivanja zakona i drugih propisa i akata” (čl. 20–22) uređena su pitanja u vezi sa tim ko utvrđuje tekst akta koji se objavljuje (a to je, saglasno nadležnostima, uvek donosilac, osim kod objavljivanja prečišćenog teksta akta, koji se objavljuje u tekstu koji utvrdi nadležni organ, odnosno telo) i sa dinamikom objavljivanja koja podrazumeva da se objavljivanje teksta vrši bez odlaganja, odnosno, po pravilu, u prvom narednom broju službenog glasila (član 20), kao i pitanje nadležnosti Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo (član 21), kojim se obezbeđuje provera ustavnosti i zakonitosti akta (posebno ako je akt donet bez pribavljanja mišljenja zainteresovanih organa državne uprave), i to da Vlada, preko navedenog sekretarijata, ima kontrolu nad zakonitošću rada organa koji su joj odgovorni.

Glavom IV ovog zakona – „Izdavanje i uređivanje Službenog glasnika” (čl. 23–27) uređena su pitanja u vezi sa načinom staranja o izdavanju Službenog glasnika i njegovim oblicima. Članom 25. ovog zakona, kako bi se obezbedilo odgovarajuće učešće predstavnika različitih državnih organa i njihova odgovarajuća zastupljenost (polazeći od delokruga i nadležnosti), koja treba da obezbedi nadzor nad stručnošću i zakonitošću rada javnog preduzeća u obavljanju delatnosti od opšteg interesa i u vezi sa obezbeđivanjem ovim zakonom utvrđenog načina

delimičnog finansiranja delatnosti od opšteg interesa, na specifičan način se uredilo pitanje sastava nadzornog odbora javnog preduzeća. U vezi sa naznačenom novinom ovog zakona, odnosno uspostavljanjem elektronskog oblika službenog glasila Republike Srbije, koje se, pored tradicionalnog štampanog oblika, koristi kao njegov zvaničan oblik (član 26. ovog zakona), ističe se da je predloženo rešenje utvrđeno u nameri da se korišćenjem elektronskog oblika službenog glasila svim njegovim korisnicima (državnim organima, privrednim i drugim subjektima i građanima) obezbedi lakši pristup i veća dostupnost samog službenog glasila i smanje troškovi njegovog korišćenja.

Glavom V ovog zakona – „Pravno-informacioni sistem Republike Srbije” (čl. 28–32) uređena su organizaciona i funkcionalna pitanja u vezi sa tim sistemom. Iz istih razloga koji su uslovili ustanovljavanje elektronskog oblika službenog glasila predviđeno je i uspostavljanje Pravno-informacionog sistema Republike Srbije (član 28. ovog zakona), koji bi prema predviđenim rešenjima predstavljao zbirku podataka u elektronskoj formi koja sadrži registar propisa i drugih akata objavljenih u Službenom glasniku i druge podatke o pravnom sistemu Republike Srbije, kao i vezu sa pravnim aktima Evropske unije. Pravno-informacioni sistem bi se prikazivao na internet stranama izdavača Službenog glasnika i na taj način bi u najvećoj mogućoj meri bio dostupan državnim organima, privrednim i drugim subjektima i građanima. Posebno se uređuje pitanje dostupnosti tog sistema, i to uz njegovo korišćenje bez plaćanja ili uz plaćanje naknade. U bazi koja sadrži registar i tekstove važećih propisa i drugih akata Republike Srbije objavljenih u Službenom glasniku besplatno su dostupni svim korisnicima interneta: nezvanično prečišćen tekst propisa, originalna službena glasila u PDF formatu u kojima je objavljen osnovni tekst propisa i službena glasila u kojima su objavljene njegove izmene i dopune. S obzirom na to da je vođenje Pravno-informacionog sistema delatnost koja je neophodna za rad državnih organa, ona se određuje kao delatnost od opšteg interesa (član 30. stav 2. ovog zakona). Besplatan pristup važećim propisima Republike Srbije je najznačajnija novina u zakonu i omogućiće unapređenje obavljanja delatnosti od opšteg interesa i unapređenje načina obaveštavanja svih korisnika interneta (građana Republike Srbije u zemlji i inostranstvu, stranih investitora i drugih subjekata koji ostvaruju prava i obaveze u Republici Srbiji) o propisima, čime će se doprineti pravnoj sigurnosti građana i vladavini prava. U vezi sa pitanjima obima dostupnosti, baza akata, podataka i informacija i plaćanja naknade za korišćenje navedenog sistema, uspostavljen je odnos između ostvarenja prava na obaveštenost o pitanjima od opšteg interesa i stvaranja pretpostavki za ekonomski održivo funkcionisanje sistema. Naime, neophodno je da određeni korisnici participiraju u obezbeđivanju sredstava kojima se garantuje održivost sistema. U tom smislu, ovlašćuje se javno preduzeće da odredi naknadu za korišćenje sistema. Određivanje naknade nije u isključivoj nadležnosti javnog preduzeća – budući da je za Vladu ustanovljena nadležnost da daje saglasnost na akt kojim se utvrđuje visina naknade. Na ovaj način se obezbeđuje usklađenost različitih interesa korisnika i javnog preduzeća i stvaraju uslovi, s jedne strane, za adekvatno informisanje o pitanjima od opšteg značaja i, s druge strane, za funkcionalnu održivost sistema čije je uspostavljanje i vođenje od opšteg interesa. Ostala pitanja su organizacionog i operativnog karaktera i omogućavaju delotvorno funkcionisanje Pravno-informacionog sistema, a sadrže uobičajena rešenja.

Glavom VI ovog zakona – „Obezbeđivanje dela sredstava za obavezno objavljivanje u Službenom glasniku i za vođenje Pravno-informacionog sistema” uređuju se pitanja u vezi sa obezbeđivanjem dela sredstava za obavezno objavljivanje u Službenom glasniku i za vođenje Pravno-informacionog sistema. Potreba za uređivanjem ovih pitanja nastala je kao posledica promena do kojih je došlo u pravnom sistemu, a pre svega onih koje su nastale kao odgovor na zahteve da se privreda i građani rasterete od pojedinih troškova koji za njih nastaju u

postupcima pred državnim organima i promenjenog načina rada u tim organima, do kojeg je došlo zbog uvođenja i primene informacionih tehnologija u njihovom radu. Naime, navedene promene imale su za posledicu to da se bitno smanji potreba za korišćenjem pojedinih obrazaca koji su korišćeni kao službeni obrasci u postupcima pred državnim organima, a koje je u okviru svoje delatnosti štampalo javno preduzeće koje se staralo o objavljivanju republičkog službenog glasila. Na taj način, kao i povećanim korišćenjem odgovarajućih paketa i informacionih baza koje su sadržavale akte koji su objavljeni u službenom glasilu, došlo je do smanjenja prihoda koje je javno preduzeće ostvarivalo do nastupanja navedenih promena i iz kojih je obezbeđivalo pokriće troškova koji su za njega nastajali u vezi sa obavezom objavljivanja akata za koje nije moglo da naplaćuje naknadu. U vezi sa smanjenjem prihoda javnog preduzeća, posebno se ukazuje na to da se ovim zakonom predviđa i to da su originalni elektronski oblik Službenog glasnika, kao i nezvanično prečišćeni tekstovi objavljenih akata, dostupni bez naknade (član 29. stav 1. ovog zakona). Dakle, budući da se stalno povećava obim poslova koje javno preduzeće ima po osnovu obaveznosti objavljivanja akata, a da se istovremeno smanjuje prihod koji se može ostvariti po osnovu tih i srodnih poslova, nesporna je potreba da se deo sredstava, kao delimično pokriće troškova javnog preduzeća u vezi sa objavljivanjem akata državnih organa i imalaca javnih ovlašćenja i obavljanjem poslova u vezi sa kojima se ne može naplatiti naknada, obezbedi izdvajanjem iz javnih prihoda, odnosno iz budžeta. Kriterijumi i merila za određivanje visine sredstava koja će se obezbeđivati u budžetu, kao i način i postupak utvrđivanja tih sredstava, zasnivaju se na tržišnim principima.

Glavom VII ovog zakona – „Posebni načini objavljivanja” (član 34) zaokružen je sistem i razrađena ustavna obaveza objavljivanja zakona, drugih propisa i opštih akata uz vođenje računa o postojećoj praksi i potrebama da se u pojedinim oblastima i za određene korisnike izdaje poseban oblik glasila (npr. „Službeni vojni list”), kao i o pravu donosilaca koji nemaju status državnog organa ili imaoca javnog ovlašćenja da odluče o načinu oglašavanja, odnosno objavljivanja akata koje su doneli.

Glavom VIII ovog zakona – „Prelazne i završne odredbe” (čl. 35–39) uređena su odgovarajuća pitanja koja se odnose na period prelaska sa starih na nova zakonska rešenja. Posebno se ukazuje na to da je prelaznim rešenjima obezbeđen kontinuitet u obavljanju poslova iz delatnosti javnog preduzeća koje se stara o objavljivanju republičkog službenog glasila. Naime, odredbom člana 4. Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik RS”, broj 113/12), propisano je da ako javno preduzeće osniva Republika Srbija, prava osnivača vrši Vlada. S obzirom na to da je Javno preduzeće „Službeni glasnik” osnovano Zakonom o objavljivanju zakona i drugih propisa i opštih akata i o izdavanju „Službenog glasnika Republike Srbije” („Službeni glasnik RS”, broj 72/91, „Službeni list SRJ”, broj 11/93 – SUS i „Službeni glasnik RS”, broj 30/10) i da se radi usklađivanja sa Zakonom o javnim preduzećima, Javno preduzeće „Službeni glasnik” osniva odlukom Vlade, to je odredbom člana 36. ovog zakona uređeno pitanje nastavka rada Javnog preduzeća „Službeni glasnik” na način kojim se uspostavlja kontinuitet u poslovanju Javnog preduzeća „Službeni glasnik”. Pored navedenog, posebno se ukazuje na to da je u završnoj odredbi predviđena odložena primena pojedinih odredaba ovog zakona, a s ciljem da se sistem zaokruži i da se stvore pravne, organizacione i finansijske pretpostavke za njegovo funkcionisanje.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije za 2013. godinu.

Nakon što stupe na snagu odredbe ovog zakona čija primena je odložena, a naročito odredbe saglasno kojima se u budžetu Republike Srbije obezbeđuje deo potrebnih sredstava za objavljivanje zakona, drugih propisa i akata i za vođenje Pravno-informacionog sistema, u budžetu će se obezbeđivati minimalno potreban iznos sredstava za obezbeđivanje nesmetanog obavljanja delatnosti izdavanja službenog glasila Republike Srbije i delatnosti vođenja Pravno-informacionog sistema, koje su od opšteg interesa.

Saglasno tome, za sprovođenje ovog zakona, kojim se utvrđuju načini obavljanja dve delatnosti od opšteg interesa, izdavanje Službenog glasnika i vođenje Pravno-informacionog sistema, potrebno je obezbediti deo sredstava u budžetu Republike Srbije: 1) za objavljivanje u Službenom glasniku bez naknade za akte koji se obavezno objavljuju i 2) za vođenje Pravno-informacionog sistema.

Obavljanje delatnosti izdavanja Službenog glasnika podrazumeva: uređivanje, pripremu za štampu, štampu i distribuciju Službenog glasnika, kako štampanog tako i elektronskog izdanja.

Obavljanje delatnosti vođenja Pravno-informacionog sistema zahtevaće programsku doradu i prilagođavanje postojećeg portala i baza propisa Javnog preduzeća „Službeni glasnik“, redovan rad na ažuriranju i dopunjavanju sadržajima elektronskih izdanja i baza propisa, kao i razvoj i održavanje informacionog sistema koji omogućuje pripremu i publikovanje sadržaja. Vođenje Pravno-informacionog sistema podrazumevaće i koordinaciju sa nadležnim državnim institucijama radi dostavljanja i korišćenja materijala koji će se publikovati.

Omogućavanje besplatnog pristupa važećim propisima dovešće do pada prihoda po osnovu pretplate na štampana i elektronska izdanja Službenog glasnika, zbog čega je neophodno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije za obavljanje ovih delatnosti.

Članom 33. ovog zakona utvrđeno je da se za ove dve delatnosti obezbeđuje deo potrebnih sredstava u budžetu Republike Srbije, u visini koja se za svaku godinu određuje zakonom o budžetu Republike Srbije. Istim članom utvrđen je način određivanja iznosa sredstava koja se obezbeđuju u budžetu Republike Srbije, na osnovu prosečnih cena uporedivih usluga na tržištu, a uporedivim uslugama se smatraju: 1) usluge pripreme za štampu i štampe i 2) usluge uređivanja i ažuriranja elektronskih baza propisa.

Deo potrebnih sredstava za obavljanje dve zakonom utvrđene delatnosti potrebno je obezbediti u budžetu Republike Srbije, a koji bi u 2014. godini, prema navedenim kriterijumima, iznosio maksimalno 270.000.000,00 din. bez PDV-a. Pri čemu je 120.000.000,00 dinara iznos definisan članom 33. stav 3. tačka 1), a 150.000.000,00 dinara iznos definisan članom 33. stav 3. tačka 2).

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1) Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu?

Rešenja iz ovog zakona pozitivno će uticati na rad državnih organa, privrednih subjekata i građana, i to tako što će stvaranjem uslova za korišćenje elektronske verzije službenog glasila smanjiti troškove njegove nabavke i distribucije, koje ti subjekti sada snose i što će se stvoriti uslovi za bržu dostupnost republičkog službenog glasila svim zainteresovanim subjektima. Takođe, pozitivan uticaj na navedene subjekte obezbeđuju i rešenja iz ovog zakona na osnovu kojih se uspostavlja Pravno-informacioni sistem Republike Srbije – budući da korišćenje tog sistema nesporno dovodi do njihovog ekonomičnijeg i delotvornijeg rada. Veća i lakša dostupnost propisima Republike Srbije, koja se postiže uz pomoć elektronskih sredstava komunikacija, omogućiće u određenoj meri efikasniji rad i državnih organa

i privrednih subjekata. Dakle, za značajan broj subjekata koji svoj rad i poslovanje, odnosno ostvarivanje pravnih interesa mogu zadovoljiti korišćenjem elektronske baze Pravno- informacionog sistema Republike Srbije, troškovi koji su za njih nastajali po osnovu potrebe za korišćenjem objavljenih zakona, drugih propisa i akata biće smanjeni.

Rešenja iz ovog zakona pozitivno će uticati i na obezbeđivanje obavljanja delatnosti javnog preduzeća koje izdaje Službeni glasnik.

Sa druge strane, rešenja predložena u ovom zakonu imaće najverovatnije uticaj i na određeni broj izdavača koji se pod tržišnim uslovima i na komercijalnoj bazi bave izdavanjem registara propisa i delatnostima koje su sa time povezane. U narednom vremenskom periodu ti izdavači će se, prema očekivanjima, više orijentisati da svojim korisnicima ponude veći i značajniji obim informacija u određenim oblastima (npr. oblast carina, poreza, planiranja i izgradnje – stručni komentari, mišljenja, posebni pregledi i dr.). Dakle, može se očekivati njihova specijalizacija na određene pravne i ekonomske oblasti u kojima na komercijalnoj osnovi postoji tražnja za takvim informacijama, posebno od strane privrednih subjekata kojima su takve informacije neophodne radi efikasnijeg poslovanja.

Radi utvrđivanja adekvatnih zakonskih rešenja koja bi se predložila, analizirana su uporednopravna rešenja u 31 zemlji – 27 članica EU i 4 članice EFTA (posebno kako su u tim, savremenim demokratskim zemljama, rešena pitanja najšire moguće dostupnosti zvaničnog službenog glasila.) Stanje u analiziranim zemljama načelno je sledeće:

(1) Elektronsko/onlajn izdanje službenog glasila ima svaka od 31 zemlje. Od toga, u 29 zemalja je pristup onlajn izdanju službenih glasila besplatan za sve korisnike. Samo u Litvaniji i Rumuniji plaća se naknada za pristup onlajn izdanju službenih glasila. U nekim zemljama besplatna su samo glasila u PDF formatu, u nekima je vremenski pristup onlajn izdanju ograničen, u nekim zemljama je samo pretplatnicima dostupno napredno korišćenje baza, pretrage, kopiranje i slično.

(2) Štampano izdanje službenog glasila objavljuje se u 24 zemlje. Pretplata na štampano izdanje plaća se u svima njima. Godišnja pretplata na štampano izdanje je od 48 evra (Bugarska) do 2.500 evra (Island). Međutim, u 7 zemalja postoji samo onlajn izdanje (Belgija, Danska, Španija, Mađarska, Holandija, Austrija, Portugalija), a neke među njima štampaju službeno glasilo samo po zahtevu.

(3) U pogledu zvaničnog izdanja službenog glasila, u 18 zemalja koje su analizirane zvanično je samo štampano izdanje službenog glasila, u 7 je zvanično samo onlajn, a u 6 zemalja i štampano i onlajn.

(4) U pogledu prečišćenih tekstova, u 25 od 31 zemlje postoji najmanje jedna zbirka prečišćenih tekstova propisa čije korišćenje preporučuje država. Od 25 zemalja, u njih 20 zbirka prečišćenih tekstova propisa postoji samo u onlajn verziji, ne i u štampanoj. U 18 zemalja prečišćavanje tekstova za onlajn verziju vrši i nju objavljuje izdavač službenog glasila. Od 25 zbirki, njih 17 su označene „samo za informativne potrebe”, a preostalih 8 su zvanične ili poluzvanične.

(5) U pogledu onlajn pravnih baza, svaka zemlja ima jednu ili više pravnih baza – u većini zemalja „službene” pravne baze dostupne su besplatno. Uz naknadu su dostupne npr. u Nemačkoj, Italiji, Portugaliji, Rumuniji, Slovačkoj. Pravne baze su širi pojam i mogu da sadrže i bazu službenih glasila, onlajn bazu prečišćenih tekstova propisa, ali i baze sudske prakse, mišljenja nadležnih institucija i niz drugih informacija značajnih za primenu propisa.

(6) U pogledu modela finansiranja, u prošlosti se izdavanje službenih glasila (štampano i onlajn) finansiralo od prihoda od pretplate. Kako je broj pretplatnika

dramatično pao od kada su onlajn izdanja službenih glasila postala besplatna, sve više i više izdavača službenih glasila, tj. njihova delatnost objavljivanja službenih glasila (i štampano i onlajn izdanje), a u novije vreme i izrada i publikovanje baza prečišćenih tekstova propisa i izrada i publikovanje onlajn pravnih baza, finansira se iz državnog budžeta – 8 zemalja finansira isključivo iz svog budžeta obavljanje delatnosti izdavača službenih glasila (Belgija, Danska, Irska, Kipar, Mađarska, Holandija, Austrija, Poljska), 11 delimično iz budžeta, a delimično od prodaje i drugih sopstvenih prihoda (Bugarska, Češka, Estonija, Italija, Luksemburg, Malta, Portugalija, Finska, Island, Lihtenštajn, Švajcarska), a 12 isključivo od prodaje i drugih prihoda (Nemačka, Grčka, Španija, Francuska, Letonija, Litvanija, Rumunija, Slovenija – od 2011. naplaćuje od države objavljivanje, Slovačka, Švedska, Velika Britanija, Norveška).

2) Kakve troškove će primena zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

Primena ovog zakona neće stvoriti obavezne i nove troškove ni građanima ni privredi, osim ukoliko se oni svojom voljom i saglasno svojim potrebama i ekonomskom interesu ne opredele da koriste pogodnosti koje obezbeđuje Pravno-informacioni sistem Republike Srbije – u kojem slučaju će za njih nastati troškovi na ime plaćanja propisane naknade za korišćenje onih delova tog sistema, odnosno njegovih baza i u njima sadržanih podataka koji nisu dostupni za korišćenje bez naknade.

Javno preduzeće „Službeni glasnik” obavlja delatnost izdavanja „Službenog glasnika RS”. Propisi i drugi opšti akti republičkih organa u „Službenom glasniku RS” objavljuju se besplatno (npr. u Sloveniji svi organi državne uprave plaćaju objavljivanje u „Uradnom listu” – 50, 5 evra + 20% PDV-a po strani), a prihod se ostvaruje pretplatom, koja je u stalnom trendu pada – 2007. godine „Službeni glasnik Republike Srbije” štampan je u 18.000 primeraka, a 2013. štampa se u 7.500 primeraka. Obezbeđivanje besplatnog pristupa propisima, koje ovaj zakon propisuje, verovatno će ubrzati dalji pad broja pretplatnika. Istovremeno, po novom Zakonu o javnim nabavkama, veći deo oglasa u vezi sa javnim nabavkama se više ne objavljuju u „Službenom glasniku RS”. Posledica je pad prihoda od pretplate na „Službeni glasnik RS”, kako zbog omogućavanja besplatnog pristupa propisima tako i zbog smanjenog objavljivanja oglasa u vezi sa javnim nabavkama. Pored toga, posao vođenja Pravno-informacionog sistema zahtevaće programsku doradu i prilagođavanje postojećeg portala i baza propisa JP „Službeni glasnik”, redovan rad na ažuriranju i dopunjavanju sadržaja elektronskih izdanja i baza propisa, kao i razvoj i održavanje informacionog sistema koji omogućuje pripremu i publikovanje sadržaja. Vođenje Pravno-informacionog sistema podrazumevaće i koordinaciju sa nadležnim državnim institucijama radi dostavljanja i obrade materijala koji će se publikovati. Za finansiranje obe delatnosti koje bi obavljalo Javno preduzeće „Službeni glasnik” – delatnosti izdavanja Službenog glasnika i objavljivanja zakona, drugih propisa i akata i delatnosti vođenja Pravno-informacionog sistema, deo sredstava biće potrebno obezbediti u budžetu Republike Srbije.

3) Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Ovim zakonom se, saglasno zahtevima delovanja u eri elektronskih sredstava komunikacija i daljeg razvoja informacionih tehnologija, obezbeđuje savremen način objavljivanja zakona, drugih propisa i akata u službenom glasilu Republike Srbije i time dalja afirmacija i ostvarivanje ustavnog prava na obaveštenost – i to uz pomoć korišćenja savremenih informacionih tehnologija i elektronskih sredstava komunikacije, a kroz ukidanje ili smanjenje troškova za krajnje korisnike informacija sadržanih u aktima koji se objave u službenom glasilu. Pored navedenog, primena

rešenja sadržanih u ovom zakonu obezbeđuje brzinu dobijanja opštih i specifičnih informacija koje proizlaze iz zakonodavnog sistema, a koje su od uticaja na ostvarivanje prava i interesa i izvršavanje obaveza koji za državne organe, organizacije i pravna i fizička lica proizlaze iz tog sistema. Imajući u vidu navedene pozitivne posledice prihvatanja i primene rešenja sadržanih u ovom zakonu i činjenicu da je država (koja se organizuje na savremenim principima delovanja – kao javni servis koji pruža usluge za građane i pravna lica) u obavezi da zakone, druge propise i akte koje objavi u službenom glasilu učini javno dostupnim bez posebnih troškova za krajnje korisnike, troškovi koji će se sprovođenjem ovog zakona stvoriti za budžet Republike Srbije svakako su opravdani.

4) Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

Ovim zakonom se ne predviđa stvaranje novih privrednih subjekata, ali predložena rešenja treba da imaju uticaj na izdavače koji se pod tržišnim uslovima i na komercijalnoj osnovi bave izdavanjem registara propisa i delatnostima koji su sa time povezane, a kako je to objašnjeno u tački 1) ove analize.

5) Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu?

Ovaj zakon je sačinjen u neposrednoj saradnji sa predstavnicima nadležnog javnog preduzeća, koja je ostvarena u postupku pripreme ovog zakona. Neposredno učešće predstavnika javnog preduzeća obezbeđeno je kroz odgovarajuće sastanke i aktivan rad na sadržini teksta zakona.

6) Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava?

Nakon donošenja ovog zakona, pristupiće se pripremi i donošenju podzakonskih akata koji treba da zaokruže sistem i da obezbede njegovo izvršavanje, a potom će se, izvršavanjem utvrđenih nadležnosti državnih organa, obezbediti i vršiti stalno unapređenje sistema i nadzor nad njegovim funkcionisanjem, posebno vodeći računa o racionalnom trošenju budžetskih sredstava.

Priprema podzakonskog opšteg akta kojim se obezbeđuje sprovođenje ovog zakona biće izvršena u propisanom roku (šest meseci od dana stupanja na snagu zakona) – tako što će Vlada, polazeći od zakonskih nadležnosti, a na predlog Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, propisati način na koji će se uspostaviti i voditi Pravno-informacioni sistem.

Kontrola sprovođenja rešenja iz zakona obezbediće se kroz rad i delovanje nadzornog odbora javnog preduzeća i obavljanjem poslova u vezi sa kontrolom koju vrši osnivač nad javnim preduzećem – u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad javnih preduzeća.